

University of HUDDERSFIELD

University of Huddersfield Repository

Siddiqui, Kalim

Narkotika probleme - fra galt til verre [Poverty, illegal drugs and violence]

Original Citation

Siddiqui, Kalim (1990) Narkotika probleme - fra galt til verre [Poverty, illegal drugs and violence]. Besten Tidende.

This version is available at <http://eprints.hud.ac.uk/id/eprint/24929/>

The University Repository is a digital collection of the research output of the University, available on Open Access. Copyright and Moral Rights for the items on this site are retained by the individual author and/or other copyright owners. Users may access full items free of charge; copies of full text items generally can be reproduced, displayed or performed and given to third parties in any format or medium for personal research or study, educational or not-for-profit purposes without prior permission or charge, provided:

- The authors, title and full bibliographic details is credited in any copy;
- A hyperlink and/or URL is included for the original metadata page; and
- The content is not changed in any way.

For more information, including our policy and submission procedure, please contact the Repository Team at: E.mailbox@hud.ac.uk.

<http://eprints.hud.ac.uk/>

Narkotika-problemene — fra gait til verre

KRONIKK

20/4 90

Forskningsassistent Kalim Siddiqui ved Senter for utviklingsstudier, Universitetet i Bergen, ser i denne kronikken på verdens narkotika-problemer og årsakene til dem. Han mener det som blir gjort for å løse problemene foreløpig bare har gjort verre.

KALIM SIDDIQUI

George Bush har nylig proklamerert at regjeringen hans vil sette i gang en «narkotikakrig» - en total krig mot det som både folk flest og den amerikanske regjeringen betrakter som den største trusselen mot det amerikanske samfunnet. Det virker som om Bush prøver den gamle oppskriften med å angripe produsentene og knuse leverandørene. Administrasjonen mobiliserer, og ber om hjelp fra sine allierte. Den påberoper seg å være klar til slaget mot narko-kongene.

Det er et faktum at narkotikamisbruk er et økende problem over hele verden. Det er få land som ikke blir berørt. Narkotika blir distribuert til millioner av mennesker i alle samfunnslag, og medfører stadig flere unge ofre. De enorme fortjenestemulighetene i narkotikahandel fører til korrupsjon i alle samfunnslag. Massemedia i Vesten slår sakene stort opp, og beskriver problemene i detalj. Som et resultat er det alminnelig antatt at de som ødelegger Vestens ungdom - og forsyner skolebarn med hasj, kokain o.l. — er fra Latin-Amerika, Arabia og Asia, og fortjener strenge straffer.

Men virkeligheten er mer innviklet enn som så. På forunderlig vis er bøndene i Den tredje verden blitt gjort ansvarlige for den ulykkelige situasjonen.

Jeg vil forsøke å angripe problemene fra en annen vinkel.

Den voldsomme utbyttingen av de fattige, kjøftene som skiller by og land, markedets skjulte forbindelser mellom profit og korrupsjon, dobbeltbeten som preger mange regjeringer, og krisen som rammer kapitalistiske samfunn med tynnslette nerver.

Gamle samfunn i Asia og Latin-Amerika var klar over sjansen

for avhengighet og faren for giftning. De var nøye med å kontrollere bruken av narkotika ved å begrense den til religiøse sammenhenger og til medisinsk bruk. Men da strukturen i disse samfunnene begynte å rakne etter kolonialiseringen, fikk narkotika ødeleggende virkning. Den raske urbaniseringen, et resultat av den voksende kapitalismen i USA, tvang menneskene til å bo i bysletter. Alkoholen drepte flere indianere enn den amerikanske hæren gjorde i forrige århundre.

Det var Storbritannia, vuggen for den industrielle revolusjonen og parlamentarisk demokrati, som påtvang Kina fri handel med opium. Opium var til da ikke mye brukt i Kina. I løpet av et halvt århundre bidro tusenvis av tonn med opium til å ødelegge det mest siviliserte landet i verden. Ifølge statistikk var det nesten 6000 opiumavhengige i Kina i 1820, etter at opiumhandelen ble legalisert økte tallet raskt til mer enn 100.000 tilfeller. Den kinesiske keiseren protesterte overfor engelskmennene, men dronning Victoria vendte det døde øret til, det ville være uformuftig å gi opp en hovedinntektskilde. Storbritannia kjempet to opiumskrigrer.

Selvsagt har de britiske firmaene som tjente penger på opiumshandelen gått over til mer respektable forretninger.

Det var Europa og senere USA som produserte og handlet med alkohol, tobakk, kokain og opium i stor skala. I tjuårene forsynte en fransk industrieier Vesten med en blanding av vin og kokain som til og med ble vel-signert av pave Leo XIII. På midten av 1800-tallet lyktes det en tysk kjemiker å trekke kokain ut av coca, og morfin og heroin ut av opium, han fremstilte således de narkotiske stoffene som i dag blir betraktet som de farligste.

La oss se på de andre narkotiske stoffene som blir produsert i de industrialiserte, kapitalistiske landene av de mektige multinasjonale konsernene, storprodusenter av alkohol, tobakk, og medikamenter. Disse firmaene oversvømmer markedene i de industrialiserte og de underutviklede landene med sine produkter — med loven i hånd. Disse multinasjonale firmaene har direkte interesse av krigen mot narkotika. Det fører oppmerksomheten bort fra de såkalte «bra» rusmidlene — selv om tilfellet er at de fører med seg mer død og elendighet enn de illegale.

I Frankrike er f.eks. røyking den direkte årsak til 60.000 dødsfall hvert år, mens forbruket av legale psykoaktive stoffer har vokst fem ganger siden midten av syttitallet. De illegale narkotiske stoffene som Den tredje verden har fått skylden for, har vært ansvarlige for 200 dødsfall årlig.

De illegale narkotiske stoffene blir fremstilt av coca og opium, som blir dyrket hovedsakelig på dårlig jord i avsidesliggende områder i landene i Den tredje verden. Bøndene som dyrker disse avlingene får lite igjen for strevet, og inntektene deres utgjør 1/1000 av heroinprisen på verdensmarkedet.

Avlingene dyrkes for det meste i Sørvest-Asia — det såkalte gyline triangel — Sørøst-Asia og Latin-Amerika. Sørvest-Asia — Afghanistan, Pakistan, India og Nepal — produserer om lag 1.400 tonn opium i året, halvparten av dette blir foredlet til 50 tonn heroin. Både opiumen og heroinen blir i det vesentlige konsumert i disse landene, men en liten del, bortimot 15 tonn, blir eksportert til Vesten. Libanon produserer også 60 tonn opium i Bekaadalen. Den blir foredlet til 6 tonn heroin, trekvart tonn ender opp i Vesten.

Sørøst-Asia produserer omkring 1.550 tonn opium årlig i Burma, Laos, og Thailand. Denne opiumen blir raffinert til 45 tonn heroin, nærmere halvparten blir eksportert. Latin-Amerika er hovedleverandøren av kokain, som lages av coca-planten. Coca blir dyrket i Bolivia, Colombia og Peru. Nærmere 215.000 tonn cocoblader blir levert hvert år, og raffinert til kokain. Ifølge tilgjengelig informasjon er produksjonen av kokain blitt fordoblet de siste fem årene.

I den samme perioden har prisen til dyrkerne sunket fra 3 dol-

lar til 30 cent pr. kilo tørkede blader. Cocadyrkingen opptar 250.000 hektar, den samlede prisen på avlingene er 600 milliarder dollar, bøndenes andel er bare 600 millioner.

Spørsmålet melder seg: Hvorfor dyrker de narkotika?

Det faktum at stadig større landområder blir brukt til narkotikaproduksjon er et direkte resultat av utarming av store områder i Den tredje verden, og ødeleggelsen av den tradisjonelle økonomiske strukturen uten å erstatte den med et bedre alternativ. Utbyttingen av Den tredje verden har økt de siste tiårene.

Den økonomiske krisen som startet i de tidlige 70-årene i Vesten, ble også overført til Den tredje verden. Nå er Verdensbankens og den industrialiserte verdens offisielle politikk å bekjempe narkotika, men denne politikken fører bare til at narkotikaproduksjonen øker.

Prisen på kokain er fordoblet etter at president Bush erklærte narkotikakrigen, mens kaffeprisene er i fritt fall. Colombia er storeksporthjør av begge varene, og har sine hovedinntekter av dem. De fallende kaffeprisene har tvunget bøndene til å gå over fra kaffe til cocadyrking. Jeg mener at stadig synkende råvarepriser, dårligere handelsbetingelser og mangel på sammenhengende utviklingsplaner basert på lokalbefolkningens behov gir menneskene i Den tredje verden små valgmuligheter.

Vi ser også dobbeltmoralen i de vestlige landene, spesielt USA, verdens største importør av kaffe og kokain. USA gikk imot en fornyelse av den internasjonale overenskomsten om kaffeprisene, som gikk ut i juli 1989. Det ga liten støtte til eksportprisene gjennom kvotesystemer, og førte bare til at spekulantene tjente mer penger, mens produsentenes inntekter falt dramatisk. Ekspertene tror at hvis trenden fortsetter, vil Den tredje verden tape 4 milliarder dollar de neste 12 månedene.

Det store fallet i eksportinntekter, sammen med økende gjeld, tvinger Colombia til å sette sin lit til narkotikainntekter. Dessuten har vestlige monopolforetak som Medellin og Cali kjøpt opp store dyrkbare områder, mer enn 1 million hektar. Den lokale eliten har flyktet til USA eller har overført kapitalen sin. Militærhjelpen fra USA vil ikke bety noen positiv forandring, snarere vil den øke

den utenlandske innblanding og undertrykkingen.

I Bekaadalen i Libanon er dyrkingen av matvarer for lokalbefolkningen blitt erstattet av opiumproduksjon. Disse dyrkede arealene blir delt mellom de forskjellige krigførende etniske gruppene som blir i stand til å betale for de importerte våpnene. Det samme er tilfelle i Afghanistan, der motstandsbevegelsens kjøp av vestlige våpen i stor utstrekning blir finansiert av opiumshandel, en handel som er femdoblet de siste ti årene.

20/4/90

Berøfen Tidende